

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	25
Część I. PRZEDMIOT I METODA EKONOMII	29
Rozdział I. Bartosz Szczechowicz PRZEDMIOT EKONOMII	
O ekonomicznym spojrzeniu na uczestnictwo w turystyce i rekreacji.....	31
1.1.Potrzeby	34
1.2.Środki zaspokajania potrzeb	36
1.3.Potrzeby turystyczne i rekreacyjne oraz środki ich zaspokajania.....	37
1.4.Nieograniczoność potrzeb a ograniczoność środków ich zaspokajania ...	41
1.5.Ekonomia jako nauka społeczna	43
1.6.Turystyka i rekreacja jako przedmiot zainteresowania ekonomistów.....	45
1.7.Wybór między czasem wolnym a czasem pracy	47
1.8.Wybór sposobu wykorzystania zasobów naturalnych i antropogenicznych	48
1.9.Ekonomia a polityka gospodarcza	50
1.10.Mikroekonomia i makroekonomia	51
Dodatek: Jakie są ekonomiczne warunki i czynniki rozwoju turystyki i rekreacji we współczesnym świecie?	52
Podsumowanie.....	58
Pytania sprawdzające	59
Rozdział II. Bartosz Szczechowicz	
METODA EKONOMII I PODSTAWOWE NARZĘDZIA ANALIZY EKONOMICZNEJ	
O sposobach analizowania zjawisk ekonomicznych związanych z turystyką	
1 rekreacją	61
2.1.Nauka ekonomii	64
2.2.Miejsce ekonomii w systemie nauk	66
2.3.Modele ekonomiczne	67
2.4.Dane ekonomiczne, mierniki i wskaźniki wielkości ekonomicznych.....	70
2.5.Prezentacja struktury i dynamiki zjawisk ekonomicznych	72
2.6.Wskaźniki dynamiki wielkości ekonomicznych	76
2.7.Prezentacja zależności między zmiennymi ekonomicznymi	77
2.8.Źródła danych ekonomicznych	82
2.9.Źródła danych ekonomicznych dotyczących turystyki i rekreacji.....	84
2.10.Założenie ceteris paribus w badaniach ekonomicznych	86
Dodatek: Jak obliczać i interpretować wskaźniki dynamiki wielkości	
Podsumowanie.....	92
Pytania sprawdzające	93
Część II. RYNEK – MODEL PODSTAWOWY	95
Rozdział 111. Bartosz Szczechowicz RYNEK I MECHANIZM RYNKOWY	

0 uczestnikach i przedmiocie wymiany na rynku turystycznym i rekreacyjnym.....	97
3.1.Społeczne sposoby alokacji ograniczonych zasobów	100
3.2.Rynek jako mechanizm cenowej alokacji ograniczonych zasobów.....	101
3.3.Elementy rynku	103
3.3.1. Popyt	
3.3.2.Podaż...	
3.3.3 Cena .	106
3.4. Przedmiot i uczestnicy wymiany rynkowej	107
3.5. Dobra i usługi turystyczne i rekreacyjne jako przedmiot wymiany	
.....	108
3.5.1.Uwagi wstępne	
3.5.2. Dobra i usługi turystyczne będące przedmiotem wymiany rynkowej	
3.5.3. Dobra i usługi rekreacyjne będące przedmiotem wymiany	
rynkowej.....	110
3.5.4.Przestrzenny wymiar rynku	m
3.6. Uczestnicy rynków dóbr i usług turystycznych i rekreacyjnych	
3.7.Pozacenowe czynniki zmian popytu i podaży	
3.7.1. Pozacenowe czynniki zmian popytu	
3.7.2. Pozacenowe czynniki zmian podaży . . . ,	
3.8. Mechanizm rynkowy i równowaga rynku	
3.9.Ceny urzędowe - pozarynkowe sposoby wyznaczania cen	
3.9.1.Cena maksymalna	125
3.9.2.Cena minimalna	125
Dodatek: Jak dokonuje się pomiaru popytu i podaży na rynkach dóbr i usług turystycznych i rekreacyjnych.	
Podsumowanie.....	127
Pytania sprawdzające	129
.....	130
Rozdział IV. Paweł Stelmach WRAŻLIWOŚĆ POPYTU I PODAŻY NA ZMIANĘ CENY I WPŁYW CZYNNIKÓW POZARYNKOWYCH O elastyczności popytu i podaży usług turystycznych i rekreacyjnych	
	131
4.1.Ogólna interpretacja wskaźnika elastyczności	134
4.2.Prosta elastyczność cenowa popytu	135
4.2.1.Wyznaczanie wartości wskaźnika prostej elastyczności cenowej popytu	135
4.2.2.....Rodzaje popytu o różnej prostej elastyczności cenowej	137
4.2.3.Wartości empiryczne prostej elastyczności cenowej popytu	138
4.2.4.Czynniki prostej elastyczności cenowej popytu	140
4.2.5.Wykorzystanie prostej elastyczności cenowej popytu	143
4.3.Mieszana elastyczność cenowa popytu	144

4.4.Elastyczność dochodowa popytu	145
4.4.1. Wyznaczanie wartości wskaźnika elastyczności dochodowej popytu.....	145
4.4.2. Rodzaje produktów o różnej elastyczności dochodowej popytu ...	146
4.4.3.Wartości empiryczne i wykorzystanie elastyczności dochodowej popytu	149
4.5.Elastyczność popytu na usługi turystyczne i rekreacyjne	151
4.5.1. Znaczenie cen i dochodu jako czynników elastyczności popytu na usługi turystyczne i rekreacyjne	151
4.5.2. Elastyczność dochodowa popytu na usługi turystyczne i rekreacyjne	152
4.5.3. Prosta elastyczność cenowa popytu na usługi turystyczne i rekreacyjne	156
4.5.4. Mieszana elastyczność cenowa popytu na usługi turystyczne i rekreacyjne	158
4.6.Elastyczność cenowa podaży	159
4.6.1.Wyznaczanie wartości i interpretacja wskaźnika elastyczności cenowej podaży	159
4.6.2.Czynniki i wykorzystanie elastyczności cenowej podaży	160
4.7.Elastyczność podaży usług turystycznych i rekreacyjnych	162
Dodatek: Jakie wartości empiryczne przyjmują wskaźniki elastyczności popytu na usługi turystyczne i rekreacyjne?	163
A. Wartości empiryczne elastyczności dochodowej popytu na usługi turystyczne i rekreacyjne	163
B. Wartości empiryczne prostej elastyczności cenowej popytu na usługi turystyczne i rekreacyjne	165
Podsumowanie....	169
Pytania sprawdzające	170
Część III. KONSUMENT I PRZEDSIĘBIORSTWO NA RYNKU	173
Rozdział V. Małgorzata Kryczka KONSUMENT I JEGO ZACHOWANIA RYNKOWE	
Opresłankach konsumentckich decyzji wyboru dóbr i usług na rynku turystycznym	
1 rekreacyjnym	175
5.1.Konsument i jego rola w procesach gospodarczych	178
5.2.Maksymalizacja użyteczności dóbr i usług jako cel wyborów rynkowych konsumenta	179
5.3.Ograniczenie budżetowe konsumenta - konstrukcja i interpretacja zmian	181
5.3.1.Istota ograniczenia budżetowego konsumenta	181
5.3.2..... Linia budżetowa	183

5.3.3.Wpływ zmian dochodu nominalnego i cen dóbr na położenie linii budżetowej	184
5.4.Opis preferencji konsumenta przez krzywe obojętności	187
5.5.Stan równowagi konsumenta i jego zmiany	192
5.5.1.Stan równowagi konsumenta	192
5.5.2.Zmiany stanu równowagi konsumenta	194
5.6.Efekt substytucyjny i efekt dochodowy zmian cen dóbr i usług.....	196
5.7.Preferencje konsumentów usług turystycznych i rekreacyjnych oraz ich uwarunkowania	197
5.8.Ekonomiczne i pozaekonomiczne uwarunkowania konsumpcji usług turystycznych i rekreacyjnych	201
Dodatek: Czy preferencje nabywców produktów turystycznych i rekreacyjnych się zmieniają?.....	2116
Podsumowanie.	2qx
Pytania sprawdzające	
Rozdział VI. Bartosz Szczechowicz PRZEDSIĘBIORSTWO - CELE I FORMY ORGANIZACYJNE 0	
przedsiębiorstwach zaspokajających potrzeby turystyczne i rekreacyjne oraz ich formach organizacyjnych	
6.1.Przedsiębiorca i właściciel kapitału oraz ich role w gospodarce	214
6.2.Przedsiębiorstwo , jego formy instytucjonalne , ,	
6.2.1.Istota przedsiębiorstwa	
6.2.2.Klasyfikacja przedsiębiorstw według własności !!!	
6.2.3.Klasyfikacja przedsiębiorstw według formy prawnej	
6.3. Formy Instytucjonalne przedsiębiorstw turystycznych i rekreacyjnych	
6 3.1. Specyfika przedsiębiorstw turystycznych i rekreacyjnych	223
6.3.2. Klasyfikacja przedsiębiorstw turystycznych według własności, formy prawnej i wielkości	223
6.3.3.Klasyfikacja przedsiębiorstw turystycznych według przedmiotu działalności	226
6.3.4. Klasyfikacja przedsiębiorstw rekreacyjnych według własności, formy prawnej i wielkości	231
6.3.5. Klasyfikacja przedsiębiorstw rekreacyjnych według przedmiotu działalności	234
6.4..... Maksymalizacja zysku jako cel działania przedsiębiorstwa....	237
6.5.Dwa spojrzenia na kategorię zysku: zysk księgowy i zysk ekonomiczny ..	239
Dodatek: Jaki jest poziom zysków przedsiębiorstw działających w sektorze usług turystycznych i rekreacyjnych (w świetle sprawozdań spółek giełdowych)?	241
Podsumowanie.....	244
Pytania sprawdzające	245
Rozdział VII. Bartosz Szczechowicz PRODUKCJA, KOSZTY I ZYSK	

PRZEDSIĘBIORSTWA

0 działalności gospodarczej jako źródle przychodów, kosztów i zysku	
przedsiębiorstw turystycznych i rekreacyjnych	247
7.1.Produkcja dóbr materialnych i usług jako przedmiot działalności gospodarczej	250
7.2.Funkcja produkcji i całkowity koszt produkcji	252
7.2.1.Funkcja produkcji	252
7.2.2.Całkowity koszt produkcji	255
7.3.Miary kosztów i ich wykorzystanie	257
7.3.1.Koszty stałe i koszty zmienne	257
7.3.2.Przeciętny koszt całkowity i koszt krańcowy	260
7.4.Koszty w krótkim i długim okresie - efekty skali produkcji	263
7.4.1.Okres krótki versus okres długi	263
7.4.2.Korzyści i niekorzyści skali produkcji	266
7.5.Struktura kosztów w przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych ...	267
7.6.Przychód krańcowy i decyzje maksymalizujące zysk	270
7.6.1.Zysk względem wielkości produkcji	270
7.6.2.Wyznaczanie wielkości produkcji maksymalizującej zysk	272
7.7. Maksymalizacja zysku w przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych.....	276
Dodatek: Jaki jest poziom i jaka jest struktura przychodów i kosztów w przedsiębiorstwach świadczących usługi turystyczne i rekreacyjne (w świetle sprawozdań spółek giełdowych)?	278
Podsumowanie.....	281
Pytania sprawdzające	282
11	
Część IV. RYNKI PRODUKTÓW I CZYNNIKÓW PRODUKCJI. RYNEK PIENIĄDZA	283
Rozdział VIII. Bartosz Szczechowicz	
FORMY RYNKU I ICH CHARAKTERYSTYKA	
0 konkurowaniu i warunkach realizacji zysku przez sprzedających dobra i usługi	
na rynku turystycznym i rekreacyjnym	285
8.1.Ogólna charakterystyka modeli struktur rynku	287
8.2.Model konkurencji doskonałej	289
8.2.1.Charakterystyka modelu	289
8.2.2.Kształtowanie się przychodów przedsiębiorstwa	291
8.2.3.Maksymalizacja zysku przedsiębiorstwa	292
8.2.4.Przedsiębiorstwo w krótkim i długim okresie	295
8.3.Model monopolu	296
8.3.1.Charakterystyka modelu	296
8.3.2.Kształtowanie się przychodów przedsiębiorstwa	

8.3.3. Maksymalizacja zysku przedsiębiorstwa	300
8.3.4. Dyskryminacja cenowa	301
8.3.5. Społeczne skutki istnienia monopolu i polityka antymonopolowa państw	303
8.4. Model konkurencji monopolistycznej	304
8.4.1. Charakterystyka modelu	304
8.4.2. Kształtowanie się przychodów i maksymalizacja zysku przedsiębiorstwa	306
8.4.3. Probierstwo oraz gałąź w krótkim i długim okresie	306
8.5. Model oligopolu	
8.5.1. Charakterystyka modelu	
8.5.2. Skłonność i przeciwwskazania do zмовы .	
8.5.3. Zachowania przedsiębiorstw w warunkach oligopolu	
8.5.4. Pozostałe cechy oligopolu	
8.6. Czynniki warunkujące strukturę rynku usług turystycznych i rekreacyjnych.	
A- Rynek przewozów pasażerskich	
B. Rynek przewozów pasażerskich kolejowych	
C. Rynek przewozów pasażerskich lotniczych	
D. Rynek usług hotelarskich	
E. Rynek usług organizacji imprez turystycznych	
Podsumowanie	323
Pytania sprawdzające	324
.....	326
Rozdział IX. Małgorzata Kryczka RYNKI CZYNNIKÓW PRODUKCJI	
0 roli i udziale czynników produkcji w tworzeniu produktów turystycznych i rekreacyjnych	
	327
9.1. Praca, kapitał, ziemia i technologia jako przedmiot wymiany	330
9.2. Rynek pracy ...	332
9.2.1. Popyt na pracę	332
9.2.2. Podaż pracy	335
9.2.3. Równowaga rynku pracy	339
9.3. Rynek kapitału	341
9.4. Rynek ziemi ...	343
9.5. Znaczenie pracy, kapitału i ziemi w procesie świadczenia usług turystycznych i rekreacyjnych	345
9.6. Rynek technologii	350
9.7. Znaczenie technologii w rozwoju turystyki i rekreacji	353
Dodatek: Jaki jest poziom płacy na krajowym rynku turystycznym?....	
	357
Podsumowanie.....	360
Pytania sprawdzające	362
Rozdział X. Renata Seweryn RYNEK PIENIĄDZA	
0 roli pieniądza w kształtowaniu podaży i popytu na usługi turystyczne	
1 rekreacyjne ..	363
10.1. Pieniądz i jego funkcje	365
10.1.1. Istota i właściwości pieniądza	365

10.1.2.Funkcje pieniądza	367
10.2.Etapy ewolucji (formy) pieniądza	369
10.2.1.Pieniądz w obrocie gotówkowym	369
10.2.2.Pieniądz w obrocie bezgotówkowym	371
10.3.Składowe i wymiary podaży pieniądza	373
10.3.1.Podaż pieniądza i jej podstawowe składowe	373
10.3.2.Agregaty pieniężne	375
10.4.Kreacja pieniądza i jej kontrola	377
10.4.1.Kreacja pieniądza przez bank centralny i banki komercyjne	377
10.4.2.Czynniki wpływające na wielkość podaży pieniądza	381
10.5.Popyt na pieniądz - motywy i determinanty	383
10.6.Rola stopy procentowej w równoważeniu rynku pieniądza	387
10.6.1.Stopa procentowa	387
10.6.2.Procesy dostosowawcze na rynku pieniądza	388
10.6.3.Stopa procentowa jako instrument polityki pieniężnej	391
10.7.Rola banków i instytucji finansowych w korzystaniu z usług turystycznych	393
Dodatek: Czy wysokość stopy procentowej może wpływać na rynek usług turystycznych?	398
Podsumowanie	401
Pytania sprawdzające	403
Część V. BRANŻOWY I REGIONALNY WYMIAR GOSPODAROWANIA	405
Rozdział XI. Katarzyna Czernek	
PROCESY GOSPODARCZE NA POZIOMIE BRANŻY I REGIONU 0 branżowym i regionalnym wymiarze turystyki i rekreacji jako działalności gospodarczej	407
11.1.Mezoeconomia i przedmiot jej analiz	410
11.2.Branża turystyczna i rekreacyjna - delimitacja i cechy	411
11.2.1.Istota i wymiary delimitacji branż	411
11.2.2.Delimitacja branży turystycznej i rekreacyjnej	413
11.2.3.Cechy branży turystycznej i rekreacyjnej	414
11.3.Region turystyczny i jego delimitacja	415
11.4.Procesy konkurencyjne i kooperacyjne w branży i w regionie	419
11.4.1.Konkurencja	419
11.4.2.Kooperacja	420
11.4.3.Koopetycja	422
11.5.Uwarunkowania kooperacji i konkurencji w branży i regionie	422
11.5.1.Uwarunkowania konkurencji	422
11.5.2.Uwarunkowania kooperacji	425
11.5.3.Egzo- i endogeniczne uwarunkowania kooperacji w świetle badań empirycznych	432
11.6.Formy współpracy w branży i regionie	434

Część VI. ROLA PAŃSTWA W PROCESIE GOSPODAROWANIA - ŚRODKI ODDZIAŁYWANIA I ICH SKUTECZNOŚĆ

Rozdział XII. Małgorzata Kryczka GOSPODARKA JAKO CAŁOŚĆ ZORGANIZOWANA

O miejscu turystyki i rekreacji w gospodarce

12.1.Gospodarka i jej główne składowe 451

12.1.1.Istota gospodarki 454

12.1.2.Sfera realna gospodarki 454

12.1.3.Sfera regulacji gospodarki 455

..... 456

12.2.Typy gospodarek ze względu na własność zasobów i
mechanizmy regulacyjne 457

12.2.1.Kryteria różnicujące gospodarki 457

12.2.2.Gospodarka rynkowa 458

12.2.3.Gospodarka planowa 459

12.2.4.Gospodarka mieszana 460

12.3.Ruch okrężny jako obraz funkcjonowania gospodarki (model
gospodarki prostej) . 461

12.4.Sektor turystyki i rekreacji jako element gospodarki
464

12.4.1.Turystyka i rekreacja jako sektor gospodarki
464

12.4.2.Sektor turystyki i rekreacji w Polskiej Klasyfikacji
Działalności . 465

12.4.3.Gospodarka turystyczna i rekreacyjna 469

12.5.Rola oszczędności i inwestycji w odtwarzaniu procesów
gospodarczych . 470

12.6.Inwestycje przedsiębiorstw turystycznych i rekreacyjnych
oraz źródła ich finansowania 473

12.6.1. Wielkość, struktura i dynamika inwestycji
turystycznych

i rekreacyjnych 473

12.6.2.Rodzaje inwestycji turystycznych i rekreacyjnych
475

12.6.3.Źródła finansowania inwestycji turystycznych i
rekreacyjnych ... 476

12.7.Ruch okrężny z udziałem instytucji państwa (model
gospodarki zamkniętej) 476

12.8.Ruch okrężny z udziałem podmiotów zagranicznych (model
gospodarki otwartej) 478

Dodatek: Jakże znaczenie w Polskiej Klasyfikacji Działalności
ma opis sektora

turystyki i rekreacji? 479

Podsumowanie 483

Pytania sprawdzające 485

Rozdział XIII. Łukasz Nawrot, Piotr Zmyślony ROLA PAŃSTWA W GOSPODARCE

O wpływie decyzji państwa na funkcjonowanie i rozwój
sektora turystyki i rekreacji 487

13.1.Pojęcie państwa 490

13.2.Funkcje państwa i ich wpływ na gospodarkę 491

13.2.1.Rola państwa w kształtowaniu sfery realnej i regulacyjnej gospodarki	491
13.2.2.Funkcja tworzenia porządku prawnego i instytucjonalnego	492
13.2.3.Funkcja alokacyjna	493
13.2.4.Funkcja stabilizacyjna	494
13.2.5.Funkcja redystrybucyjna	494
13.2.6.Negatywne oddziaływanie państwa	495
13.3.Zawodność rynku	496
13.3.1Obszary zawodności rynku	496
13.3.2.Zawodność konkurencji	496
13 3 3 Niekompletność i brak rynków niektórych produktów	497
13.4.Asymetria informacji	498
13.5.Dobra publiczne i ich dystrybucja	501
13.6.Efekty zewnętrzne w działalności gospodarczej i ich skutki ekonomiczne	503
13.7.Rola państwa w ochronie zasobów środowiska przyrodniczego i dóbr kultury	506
13.8.Znaczenie inwestycji infrastrukturalnych państwa dla rozwoju turystyki i rekreacji	508
Dodatek: Czy promocja turystyczna wywołuje efekty zewnętrzne?	512
Podsumowanie.....	514
Pytania sprawdzające	516
Rozdział XIV. Renata Seweryn DOCHODY I WYDATKI PAŃSTWA	
0 dochodach i wydatkach państwa związanych z rozwojem turystyki i rekreacji	517
14.1.Źródła i rodzaje dochodów państwa	520
14.1.1.Istota i źródła dochodów państwa	520
14.1.2.Rodzaje dochodów budżetowych	521
14.2.Podatki jako podstawowe źródło dochodów państwa	527
14.2.1.Podatek i jego elementy	527
14.2.2.Rodzaje podatków	530
14.2.3.Stopa podatkowa a wpływy z podatków	532
14.3.Polskie rozwiązania podatkowe stosowane wobec świadczących usługi turystyczne i rekreacyjne	535
14.3.1.Podatek dochodowy od osób fizycznych	535
14.3.2.Podatek dochodowy od osób prawnych	537
14.3.3.Podatek od towarów i usług	<37
14.3.4.Podatek od nieruchomości ...	541
14.3.5.Opłata miejscowa	
14.4. Istota I klasyfikacje wydatków publicznych	543
4.4.1.Pojęcie wydatków publicznych ...	
4.4.2.Podział wydatków publicznych	
14.5 Wydatki państwa związane z rekreacją i turystyką	
14.6.Budżet państwa	
14.6.1.Istota budżetu państwa	550
14.6.2.Saldo budżetu państwa	550
14.6.3.Funkcje i zasady budżetowe	552

14.7.Deficyt budżetowy i źródła jego finansowania	554
14.7.1.Przyczyny i skutki istnienia deficytu budżetowego	556
14.7.2.Źródła finansowania deficytu budżetowego	553
14.8.Instrumenty zaciągania długu publicznego i sposoby zarządzania nim .	560
Dodatek: Jaką rolę w finansowaniu turystyki i rekreacji pełnią fundusze celowe?.....	565
Podsumowanie.....	570
Pytania sprawdzające	572
Rozdział XV. Małgorzata Kryczka DOCHÓD NARODOWY I JEGO POMIAR	
0 źródłach dochodów i wydatkach społeczeństwa na turystykę i rekreację	573
15.1.Produkt krajowy brutto jako miara produkcji wytworzonej w gospodarce krajowej	576
15.1.1.Istota produktu krajowego brutto	576
15.1.2.Metody szacowania PKB	578
15.1.3.Funkcje PKB	580
15.2.Wielkość i struktura wydatków konsumpcyjnych na dobra i usługi turystyczne i rekreacyjne	581
15.3.Produkt narodowy brutto jako miara wielkości dochodów obywateli danego kraju.....	584
15.4.Dochód narodowy jako wielkość dochodu wytworzonego i.....podzielonego	585
15.5.Udział turystyki i rekreacji w tworzeniu i podziale dochodu narodowego	587
15.6.PKB per capita jako miara dobrobytu	592
15.7.Alternatywne miary dobrobytu (w kontekście wartości czasu wolnego i.....wartości środowiska)	595
15.8.Zmiana realnego PKB jako miara wzrostu gospodarczego	599
Dodatek: Czy PKB można szacować dla regionów?	600
Podsumowanie.....	603
Pytania sprawdzające	604
Część VII. ZMIANY OGÓLNEGO POZIOMU CEN I ZATRUDNIENIA W GOSPODARCE.....	607
Rozdział XVI. Robert Wojciech Włodarczyk, Witold Zych INFLACJA I JEJ ZNACZENIE GOSPODARCZE	
0 wpływie zmian poziomu cen w gospodarce na sytuację uczestników rynku	
turystycznego i rekreacyjnego	609
16.1.Poziom cen w gospodarce	612
16.2.Wskaźniki cen	614
16.2.1.Podstawowe wskaźniki cen	614
16.2.2.Stopa inflacji bazowej i jej miary	616
16.2.3.Wskaźniki zmiany cen w wybranych sektorach gospodarki	616
16.2.4.Parytet siły nabywczej	618
16.3.Zmiany poziomu cen usług turystycznych i rekreacyjnych	

.....	618
16.4. Inflacja i jej przyczyny	
16.4.1. Istota i rodzaje inflacji	
16.4.2. Przyczyny inflacji	£23
16.5. Koszty inflacji	"
16.5.1. Charakter inflacji a jej negatywne skutki	025
16.5.2. Negatywne skutki inflacji nie zrównoważonej i nieantycypowanej	627
16.6. Korzyści z inflacji	630
16.7. Możliwości przeciwdziałania inflacji	
	631
16.8. Czynniki kształtujące poziom cen usług turystycznych i rekreacyjnych ..	633
16.8.1. Czynniki mikroekonomiczne	633
16.8.2. Czynniki makroekonomiczne	634
16.9. Zmiany cen a poziom kosztów utrzymania - podsumowanie	
	636
Dodatek: Jaka jest struktura koszyka inflacyjnego w Polsce?	
.....	637
Podsumowanie.....	639
Pytania sprawdzające	641
Rozdział XVII. Robert Wojciech Włodarczyk, Witold Zych POZIOM ZATRUDNIENIA W GOSPODARCE I CZYNNIKI JEJ ZMIAN O sytuacji sektora usług turystycznych i rekreacyjnych w warunkach zmian na rynku pracy	643
17.1. Zasób pracy i współczynnik aktywności zawodowej	
	646
17.1.1. Rynek pracy a zasób siły roboczej	646
17.1.2. Pomiar aktywności zawodowej, zatrudnienia, bezrobocia	
.....	647
17.1.3. Źródła danych o rynku pracy i bezrobociu	648
17.2. Poziom i struktura zatrudnienia w sektorze usług turystycznych i rekreacyjnych	649
17.3. Istota i rodzaje bezrobocia	652
17.3.1. Istota i pomiar bezrobocia	652
17.3.2. Rodzaje bezrobocia	552
17.4. Przyczyny bezrobocia w świetle funkcjonowania rynku pracy	
.....	653
17.4.1. Bezrobocie w warunkach równowagi i nierównowagi rynku pracy	653
17.4.2. Pozostałe przyczyny bezrobocia	656
17.5. Korzyści i koszty bezrobocia .	
17.6. Administracyjne metody wpływu na poziom bezrobocia.	
17.7. Związki zawodowe wobec zmian na rynku pracy ...	662
17.8. Konsekwencje regulacji zawodów dla funkcjonowania rynku usług turystycznych i rekreacyjnych	
Podsumowanie.....	666
Pytania sprawdzające	667
Część VIII. INSTYTUCJE FINANSOWE W GOSPODARCE	669
Rozdział XVIII. \ Andrzej Hadzik Bartosz Szczechowicz, Witold Zych, Danuta Żylak	

ROLA SYSTEMU FINANSOWEGO W UZGADNIANIU OSZCZĘDNOŚCI I	
INWESTYCJI O instytucjach finansowych i ich wpływie na	
funkcjonowanie sektora usług turystycznych i rekreacyjnych	
671	
18.1.	System finansowy i jego instytucje 674
18.1.1.	Istota i funkcje systemu finansowego 674
18.1.2.	Rynki finansowe 674
18.1.3.	Instytucje pośrednictwa finansowego 676
18.1.4.	Instytucje nadzoru finansowego 676
18.1.5.	System finansów publicznych 677
18.1.6.	Rynek ubezpieczeń 678
18.2.	Rynki finansowe 678
18.2.1.	Rynek obligacji 678
18.2.2.	Rynek akcji 679
18.3.	Ubezpieczenia i instytucje ubezpieczeniowe oraz ich rola
	w podejmowaniu decyzji gospodarczych 680
18.3.1.	Ryzyko jako przedmiot ubezpieczenia 680
18.3.2.	Ubezpieczenia: klasyfikacja, funkcje, zasady
681	
18.3.3.	Podstawowe instytucje rynku ubezpieczeń 682
18.3.4.	Rola ubezpieczeń w podejmowaniu decyzji gospodarczych
.....	683
18.4.	Ubezpieczenia od ryzyka uczestników rynku usług
	turystycznych i rekreacyjnych 685
18.4.1.	Ryzyko na rynku turystycznym i rekreacyjnym
685	
18.4.2.	Ochrona ubezpieczeniowa organizatorów turystyki i
	pośredników turystycznych 686
18.4.3.	Ubezpieczenia turystyczne i rekreacyjne 688
18.5.	Instytucje pośrednictwa finansowego 690
18.5.1.	Banki komercyjne 690
18.5.2.	Fundusze inwestycyjne 692
18.5.3.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego
692	
18.6.	Rodzaje kredytów 693
18.6.1.	Kredyty dla podmiotów gospodarczych 693
18.6.2.	Kredyty dla osób fizycznych 694
18.7.	Funkcjonowanie rynku funduszy pożyczkowych 694
Dodatek: Jakie są źródła finansowania podróży turystycznych?	
.....	696
Podsumowanie..... 698	
Pytania sprawdzające 699	
Część IX. GOSPODARKA W DŁUGIM I KRÓTKIM OKRESIE 701 Rozdział	
XIX. Jadwiga Berbeka	
PRODUKCJA I DŁUGOOKRESOWY WZROST GOSPODARCZY	
O poziomie życia gospodarstw domowych oraz ekonomicznych	
czynnikach	
sprzyjających uczestnictwu społeczeństwa w turystyce i	
rekreacji..... 703	
19.1.	Długookresowy wzrost gospodarczy 706
19.2.	Produkcyjność i jej wpływ na poziom życia społeczeństwa

.....	708	
19.3.Czynniki decydujące o produkcyjności		711
19.3.1.Zasoby naturalne	711	
19.3.2.Kapitał rzeczowy	712	
19.3.3.Kapitał ludzki	712	
19.3.4.Wiedza technologiczna	714	
19.4.Warunki i czynniki wzrostu gospodarki turystycznej i rekreacyjnej.....	715	
19.5.Koszty wzrostu gospodarczego	723	
19.6.Instrumenty polityki gospodarczej państwa w zakresie wspierania wzrostu gospodarczego	725	
Dodatek: Jak wdrażanie idei zrównoważonego wzrostu gospodarczego wpływa na rozwój destynacji turystycznych?		728
Podsumowanie.....	732	
Pytania sprawdzające	733	
Rozdział XX. Bartosz Szczechowicz		
FUNKCJONOWANIE GOSPODARKI W KRÓTKIM OKRESIE		
0 zmienności koniunktury gospodarczej i jej wpływie na zaspokajanie potrzeb turystycznych i rekreacyjnych społeczeństwa		735
20.1.Krótkookresowe wahania aktywności gospodarczej		738
20.2. Istota modelu zagregowanego popytu i zagregowanej podaży	740	
20.3.Popyt zagregowany (AD)	741	
20.4.Podaż zagregowana, AS)	TM	
20.4.1. Podaż zagregowana w krótkim i długim okresie	745	
20.4.2. Czynniki zmian długo i krótkookresowej podaży zagregowanej		
20.5.Równowaga krótko- i długookresowa		
20.6.Wahania aktywności gospodarczej pod wpływem zmian AD i AS	749	
20.6.1 Pozytywne. oraz negatywne szoki popytowe i podażowe	751	
20.6.2.Wahania aktywności gospodarczej na skutek negatywnego szoku popytowego		
20.6.3.Wahania aktywności gospodarczej na skutek negatywnego szoku podażowego		
20.7.Koniunktura gospodarcza a uczestnictwo gospodarstw domowych w turystyce i rekreacji		
20.7.1.Identyfikacja wahań gospodarczych w skali gospodarki krajowej	754	
20.7.2. Uczestnictwo w turystyce i rekreacji w obliczu recesji		
w gospodarce krajowej	757	
20.8.Efekty mnożnikowe	760	
20.9.Instrumenty polityki gospodarczej państwa w zakresie stabilizowania gospodarki	764	
Dodatek: Czy w gospodarce turystycznej występują efekty		

mnożnikowe?.....	766
Podsumowanie.....	770
Pytania sprawdzające	771
Część X. GOSPODARKA OTWARTA – PODSTAWOWE POJĘCIA I ZALEŻNOŚCI	773
Rozdział XXI. Karolina Nessel	
GOSPODARKA OTWARTA I KORZYŚCI Z WYMIANY Z ZAGRANICĄ	
0 rozwoju turystyki i rekreacji w warunkach rosnącej otwartości gospodarki krajowej	775
21.1.Międzynarodowe przepływy dóbr, usług i kapitału	778
21.2.Efekty uczestnictwa społeczeństw w międzynarodowym rynku turystycznym i rekreacyjnym	785
21.3.Przyczyny handlu zagranicznego	788
21.4.Korzyści z handlu zagranicznego	789
21.5.Wpływ eksportu netto na stan gospodarki krajowej	791
21.6.Udział usług w obrotach handlu międzynarodowego	793
21.7.Znaczenie eksportu i importu usług turystycznych i rekreacyjnych dla międzynarodowej wymiany handlowej i gospodarki krajowej.	795
21.8.Polityka handlowa	798
21.8.1.Ograniczanie importu	799
21.8.2.Wspieranie eksportu	801
21.8.3.Rola Światowej Organizacji Handlu	802
Dodatek: Jakie jest znaczenie gospodarcze bilansu turystycznego?	803
Podsumowanie.....	806
Pytania sprawdzające	808
Rozdział XXII. Karolina Nessel	
WPŁYW WARUNKÓW I CZYNNIKÓW WYMIANY Z ZAGRANICĄ NA GOSPODARKĘ KRAJOWĄ	
0 turystyce i rekreacji w aspekcie kształtowania się cen w transakcjach	
międzynarodowych.....	809
22.1.Rynek walutowy – struktura i mechanizm równowagi	812
22.2.Systemy kursu walutowego	815
22.2.1.Rozwój systemów kursu walutowego	815
22.2.2.Współczesne systemy kursu walutowego	816
22.2.3.Zalety i wady sztywnych oraz płynnych kursów walutowych	820
22.3.Rola kursu walutowego w kształtowaniu się warunków wymiany na	
rynku usług turystycznych	822
22.3.1.Wpływ kursu walutowego na międzynarodową działalność gospodarczą	823
22.3.2.Wpływ kursu walutowego na konkurencyjność cenową usług turystycznych	825
22.4.Bilans płatniczy państwa i jego składniki	827

22.5.Równowaga bilansu płatniczego	832
22.5.1.Przywracanie równowagi bilansu płatniczego w systemie kursu sztywnego	833
22.5.2.Przywracanie równowagi bilansu płatniczego w systemie kursu płynnego	834
22.6.Wpływ wymiany usług turystycznych na bilans płatniczy państwa.....	836
Dodatek: Jaki jest wpływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych na rozwój krajowej gospodarki turystycznej i rekreacyjnej?	839
Podsumowanie.....	843
Pytania sprawdzające	845
Część XI. W STRONĘ GOSPODARKI GLOBALNEJ	s47
Rozdział XXIII. Wiesław Alejziak	
EUROPEJSKA UNIA GOSPODARCZA I WALUTOWA A RYNEK GLOBALNY O funkcjonowaniu i rozwoju sektora turystyki i rekreacji w warunkach globalizacji gospodarki	849
23.1.Płaszczyzny i formy integracji międzynarodowej	852
23.1.1.Ekonomiczny i polityczny wymiar integracji międzynarodowej .	852
23.1.2.Integracja gospodarcza i jej formy	853
23.1.3. Teorie integracji gospodarczej w kontekście współpracy	
23.2 Integracja europejska oraz zasady funkcjonowania Unii Europejskiej	857
23.2.1 Geneza i rozwój integracji europejskiej	
23.2.2 Powstanie i rozwój Unii Europejskiej	
23.2.3. Najważniejsze instytucje Unii Europejskiej	
23.3. Polityka gospodarcza Unii Europejskiej	
23.3.1.Założenia polityki gospodarczej oraz budżet Unii Europejskiej	
23.3.2.Koordinacja polityki gospodarczej Unii Europejskiej ...	862
23.3.3. Unia gospodarcza I WALUTOWA JAKO rezultat integracji europejskiej	
23.4.Polityka Unii Europejskiej w sferze turystyki i rekreacji	867
23.4.1.Turystyka i rekreacja jako przedmiot zainteresowania UE	869
23.4.2.Ekonomiczny wymiar turystyki i rekreacji w UE	
23.4.3. Podstawowe cele oraz podmioty realizujące politykę turystyczną w Unii Europejskiej	872
23.5.Gospodarka globalna i perspektywy jej rozwoju	876
23.5.1.Globalizacja jako megatrend gospodarczy	876
23.5.2.Gospodarka globalna i jej dominujące pola wzrostu	879
23.5.3.Globalizacja gospodarki a inne megatrendy rozwojowe	881
23.6.Podmioty gospodarki globalnej oraz liderzy światowego	

rynku usług turystycznych i rekreacyjnych	882
23.6.1.Korporacje transnarodowe oraz ich znaczenie w gospodarce globalnej	882
23.6.2.Korporacje transnarodowe na rynku turystycznym i rekreacyjnym	884
23.7. Rola i znaczenie organizacji międzynarodowych w rozwoju turystyki i.... rekreacji ..	889
Dodatek: Jakie jest znaczenie współpracy transgranicznej i euroregionów dla rozwoju turystyki?.	893
Podsumowanie.....	898
Pytania sprawdzające	900
SPIS RYSUNKÓW	903
SPIS TABEL	909
BIBLIOGRAFIA	909
..... INDEKS RZECZOWY	915
	945